

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Bx.No.	51-454-01-8
Дата	13.11.2024

32
12
XV

до
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
51-ото НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Уважаема госпожо/Уважаеми господин Председател,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България внасяме
Законопроект за изменение на Закона за енергетиката.

Молим законопроектът да бъде представен за разглеждане и гласуване.

Вносители: Аргир Зефиров

Драгомир Стоянов

Борислав Ганев

Кирил Георгиев

Илия Генов

Марина Водчева

Красимира Чордакова

Шуман Шуман

Стефан Георгиев

Анелия Вълкова

Дени Денев

Газиен Беков

Улан б. Осок

Мас Бонгол

Нурс Нанкоба

Тир Радж

Клем Криммал

Балык Гернел

Иванис Кузебай

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ПЕТДЕСЕТ И ПЪРВО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

З А К О Н
за изменение на Закона за енергетиката

(обн. ДВ. бр. 107 от 2003 г., изм. ДВ. бр. 18 от 2004 г., изм. ДВ. бр. 95 от 2005 г., изм. ДВ. бр. 30, 65 и 74 от 2006 г., изм. ДВ. бр. 49, 55 и 59 от 2007 г., изм. ДВ. бр. 36, 43 и 98 от 2008 г., ... изм. и доп. ДВ. бр. 39 от 2024 г.)

§ 1. В Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (обн. ДВ. бр. 96 от 2023 г., изм. и доп. ДВ. бр. 39 от 2024 г.) в преходните и заключителните разпоредби се правят следните изменения:

1. В § 53 думите „2025 г.“ се заменят с „2027 г.“.
2. В § 54 думите „2026 г.“ се заменят с „2028 г.“.
3. В § 55, 60, 61, 62 и 66, т. 1 думите „2025 г.“ се заменят с „2027 г.“.

§ 2. В Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (обн. ДВ. бр. 39 от 2024 г.) в заключителните разпоредби, § 11 думите „2025 г.“ се заменят с „2027 г.“.

Вносители:

Арчил Зевцров
Драгомир Стойнев

Борислав Георгиев

Кирил Гайдев

Манол Генов

Ларгана Бояджиева

Красимир Горудинов

Мария Маринид

Стифани Тодорова

Ангел Петров

Denz Denzel
Padmena Balkab
M. H. S. D. Swast
Kas Ganguly
Neeti Manekla
Tejas Keshav
Khan Ummiak
Brijmoy Begum
Hamid Kucenko

МОТИВИ

към Законопроекта за изменение Закона за енергетиката

Още с приемането в края на 2023 г., на Законопроекта за изменение и допълнение на Закона за енергетиката, който предвиди либерализацията на пазара на електроенергия за битовите потребители беше ясно, че това засяга и ще окаже въздействие върху всички участници на пазара на електроенергия. Става въпрос за около 1/3 от електроенергийния пазар в България и над 4,6 млн. битови клиенти.

Още тогава ПГ „БСП за България“ категорично заявихме, че това е сериозна реформа в енергетиката и като такава трябва да е съпроводена от цялостна оценка на въздействието върху всички участници на пазара на електроенергия – домакинства, производители, търговци. Точно тази позиция и това ни разбиране бяха мотивите, с които в 49-ото Народно събрание настоявахме и защитихме предложението за отлагане на либерализацията на пазара на електроенергия за битовите потребители с една година.

За съжаление така приетото отлагане остана просто факт, времето не бе използвано и с днешна дата няма никаква промяна, а проблемите останаха на същото ниво. Все така няма оценка на въздействието и точно както преди година и половина, и днес е ясно, че премахването на регулираните цени за битовите потребители ще доведе до тежки социални проблеми. И причините са същите, част от тях:

- неадекватно обмислените и приети срокове, които не дават достатъчно технологично време за изпълнението на тази реформа; опасността от рязък скок на цените и невъзможност на битовите потребители да се адаптират към новите условия;
- отсъствието на яснота относно точния механизъм за защита на домакинствата, начина на финансирането му и необходимите средства (тук е мястото да припомним данните на Евростат, които и преди и сега, показват, че над 2 млн. българи са енергийно бедни, 30% не могат да покрият разходите си за отопление, а 28% не поддържат дома си достатъчно топъл);
- непредвиддането на целеви фонд, който да компенсира засегнатите участници на пазара на електроенергия и оттук – липсата и на методика за компенсации; отсъствието на необходимите промени в социалното законодателство, които да направят възможно компенсирането и подкрепата за енергийно бедните домакинства и уязвими клиенти.
- състоянието на Фонд "Сигурност на електроенергийната система";

- непостигането на заявлената цел за достъпни и прозрачни цени и разходи за енергия за потребителите;

- тежките условия за работа на въглищните централи, изваждането им структурата на електроенергийния микс за регулирания пазар за сметка на добавяне на нови мощности от възобновяеми източници, което ще породи повишен интерес към електроенергия извън пределите на страната. Няма предвидени дори възможности за работа на въглищните централи при условията на стратегически резерви, а това ще доведе до преустановяване на работа им съвсем скоро.

Считаме, че либерализацията на енергийния пазар за битовите потребители от 2025 г. и последващата пълна либерализация на цените ще е с тежки социални последици и ще създаде социални проблеми, защото и към днешна дата по никой начин не е осигурен плавен преход и битовите потребители няма да могат да плащат непосилните цени на електроенергията.

Затова внасяме настоящия законопроект, с който предлагаме отлагане на реформата на пазара електроенергия и пълната либерализация на пазара на електроенергия за битовите потребители с още две години, за да се гарантира и осигури необходимото време за изпълнението й.

Вносители:

Анелис Захариев
Драгомир Стойнев

Борислав Ганев

Кирил Димитров

Марко Ганев

Мариана Бояджиева

Красимир Чучулев

Мария Кънева

София Груевска

Христиан Вълчев

Деси Дечев

Гадюкин Борис

Ильин В. Григорий

Марк Шагал

Нина Ушакова

Павел Павлов

Ульяна Шварцова

Владимир Георгиев

Камиль Кустодиев

Предварителна оценка на въздействието
на Законопроекта за изменение на Закона за енергетиката

I. Основания за законодателната инициатива

Либерализацията на пазара на електроенергия за битовите потребители засяга и оказва въздействие върху всички участници на пазара на електроенергия. Но този процес има своите изключително тежки социални последици и ще създаде социални проблеми. Независимо от отлагането, с днешна дата отново сме в ситуацията, при която нямаме предпоставки, нямаме гаранции за плавен преход и битовите потребители няма да могат да плащат непосилните цени на електроенергията.

II. Заинтересовани групи

Това засяга около 1/3 от електроенергийния пазар в България и над 4,6 млн. битови клиенти. Пряко заинтересовани групи са над 2 млн. българи - енергийно бедни, 30% от българските граждани, които не могат да покрият разходите си за отопление и 28%, които не поддържат дома си достатъчно топъл. Също така и голяма част от производителите на електроенергия и крайните снабдители, преди всичко малки и средни, които биха изпаднали в ликвидна криза. А също и въглищните централи, като осигуряват електроенергия за регулирания пазар и ще бъдат принудени да работят при по-тежки условия заради добавяне на нови мощности от възобновяеми източници, без да разчитат на работа при условията на стратегически резерви.

III. Анализ на разходи и ползи

Законодателната инициатива не е свързана с допълнителни бюджетни разходи.

Целта е отлагането с още две години на реформата на пазара електроенергия и пълната либерализация на пазара на електроенергия за битовите потребители, което да гарантира необходимото време за изпълнението ѝ и да се осигури плавен преход, който да даде възможност на битовите потребители да не плащат непосилните цени на електроенергията и да се адаптират към новите цени.

IV. Административна тежест и структурни промени

Приемането на законопроекта не е свързано с административни промени или допълнителни административни тежести.

V. Въздействие върху нормативната уредба

Не се налагат промени в други нормативни актове.

VI. Равно третиране от държавата и демографско развитие

Значението на предлаганите промени за демографското развитие би могло да е само положително, заради предотвратяване на тежките социални последици и социалните проблеми.

Вносители: Адажес Вълфрил

Драгомир Стоичев

Боянков Боян

Кирил Димитров

Михаил Георгов

Мариана Бодинева

Красимир Чордаков

Мария Марин

Стефан Гулчев

Ангел Венедиктов

Дени Денев

Габриел Вълков

Ивана Г. Генев

Мая Димитрова

Петя Чанкова

Петър Канев

Улан Удэ
Благийн Тэгжэл
Намсансүрэнжээ